

Sygn. akt IV KS 33/20

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczak (sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie **W. M. (M.)**

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 9 grudnia 2020 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 8 września 2020 r., sygn. akt VI Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 19 marca 2020 r., sygn. akt IX K (...)

i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić skargę;

**2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania
skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G., Wydział IX Kamy, wyrokiem z dnia 19 marca 2020 roku, sygn. akt IX K (...), uniewinnił **W. M.** od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator zarzucając wyrokowi:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, a polegający na niezasadnym przyjęciu przez Sąd Rejonowy w G., iż dowody ujawnione w toku przewodu sądowego i ustalone na ich podstawie okoliczności, nie dają podstawy do przyjęcia, iż oskarżony W. M. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a § 1 kk, co w konsekwencji spowodowało uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, podczas gdy dowody te i poczynione na ich podstawie w sposób prawidłowy ustalenia, prowadzą do wniosku przeciwnego.

2. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wyroku, a to art. 366 § 1 k.p.k., poprzez nie wyjaśnienie przez Sąd wszystkich istotnych okoliczności sprawy, a w szczególności:

- nieustalenie osoby zawiadamiającego o prowadzeniu przez podejrzanego samochodu w stanie nietrzeźwości, a następnie na podstawie jego przesłuchania ustalenie czasu prowadzenia pojazdu przez oskarżonego w dniu 7 września 2018 r., względnie wobec nieustalenia osoby zawiadamiającego ustalenie tego czasu na podstawie przesłuchania dyżurnego przyjmującego zgłoszenie w sprawie oraz posiadanych przez Policję materiałów w postaci zapisu w rejestrze zgłoszeń o nr (...), a nadto zapisu audio rozmowy dyżurnego ze zgłaszającym,

- niezasięgnięcie uzupełniającej opinii biegłego sporządzającego w toku postępowania przygotowawczego rachunek retrospektywny na zawartość alkoholu etylowego we krwi oskarżonego W. M., przy wzięciu pod uwagę, iż oskarżony spożywał alkohol prawie godzinę, o czym w/w biegły nie miał wiedzy wydając opinię w sprawie, co doprowadziło do uniewinnienia oskarżonego W. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Podnosząc powyższy zarzut, na zasadzie 427 § 1 k.p.k. i art.437 § 1 k.p.k., prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi Rejonowemu w G..

W dniu 8 września 2020 roku Sąd Okręgowy w G. wyrokiem, w sprawie sygn. akt VI Ka (...), uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Z wyrokiem Sądu odwoławczego nie zgodził się obrońca oskarżonego W. M., składając skargę określoną w art. 539a k.p.k., zarzucając zaskarżonemu wyrokowi:

1. naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu I instancji wydanego przez Sąd Rejonowy w G., w sprawie o

sygnaturze akt IX K (...), i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na fakt, iż w ocenie Sądu odwoławczego postępowanie dowodowe winno być przeprowadzone w całości od nowa gdyż zachodzą podstawy do przyjęcia, że oskarżony popełnił wykroczenie ewentualnie występki podczas gdy w przedmiotowym przypadku brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, iż przedmiotowe postępowanie winno być przeprowadzone od nowa, z uwagi na okoliczność, iż materiał dowodowy został zgromadzony rzetelnie, a wyciągnięte wnioski korelują z doświadczeniem życiowym i zasadami logiki,

2. naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu I instancji wydanego przez Sąd Rejonowy w G. w sprawie o sygnaturze akt IX K (...) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na zasadę wyrażoną w art. 454 k.p.k. *ne peius* stanowiącą, że sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który w pierwszej instancji został uniewinniony, podczas gdy w ocenie Sądu II instancji zachodzą podstawy do przyjęcia, że oskarżony popełnił co najmniej wykroczenie w postaci prowadzenia pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu, podczas gdy brak jest danych uzasadniających przypisanie winy oskarżonemu, a powstałe wątpliwości w trakcie prowadzonego postępowania Sąd Rejonowy słusznie przypisał na korzyść oskarżonego, a jednocześnie uzupełnienie postępowania dowodowego w zakresie wskazanym przez Sąd Okręgowy jest całkowicie nieuzasadnione.

W oparciu o art. 539e k.p.k. obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator Rejonowy w G. w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k., skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Ograniczenie podstaw skargowych do tych, jakie wskazano w tym przepisie oznacza, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ograniczony jest wyłącznie do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia

2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23). Co do zasady, Sąd Najwyższy nie jest więc, pomijając kwestię bezwzględnych przyczyn odwoławczych (niezależnie czy zaistniałych w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, czy w postępowaniu apelacyjnym), uprawniony do badania, czy sąd odwoławczy prawidłowo stwierdził zaistnienie uchybienia stanowiącego względny powód odwoławczy, może jedynie ocenić czy z powodu stwierdzonych przez ten sąd uchybień pierwszoinstancyjny przewód sądowy powinien zostać powtórzony w całości. W konsekwencji, wskazanie w skardze na wyrok sądu odwoławczego naruszenia innego przepisu niż art. 437 § 2 k.p.k. i art. 439 § 1 k.p.k., nawet w powiązaniu z którymkolwiek z tych uregulowań, oznacza, że jest ona niedopuszczalna (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2018 r., II KS 1/18, OSNKW 2018, z. 5, poz. 38 oraz z dnia 25 września 2018 r., V KS 19/18, OSNKW 2018, z. 12, poz. 81).

Instytucja skargi na wyrok sądu odwoławczego i wywołane wniesieniem tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia postępowanie skargowe przed Sądem Najwyższym nie służy zatem ocenie tego, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie w rzeczywistości miało miejsce, a jedynie weryfikacji tego, czy usunięcie stwierdzonego uchybienia jest możliwe tylko w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, a także czy czynności, które należy przeprowadzić lub okoliczności, podlegające wyjaśnieniu, na które wskazano w uzasadnieniu wyroku kasatoryjnego, rzeczywiście powinny być przeprowadzone w postępowaniu przed sądem *a quo*. Przepisy Kodeksu postępowania karnego o skardze na wyrok sądu odwoławczego nie dają, co do zasady (poza wypadkami związanymi z bezwzględnymi przyczynami odwoławczymi), sądowi skargowemu jakichkolwiek uprawnień kontrolnych, upoważniających do merytorycznego ingerowania w toczące się przed sądami powszechnymi postępowanie karne, a tego zdaje się oczekiwać autor wniesionej skargi. Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę, nie może więc decydować o wyniku sprawy, a rozstrzyga jedynie to, przed którym sądem ma się nadal toczyć postępowanie karne – przed sądem odwoławczym, czy sądem pierwszej instancji.

Nie można przyznać racji skarżącemu, który kwestionując rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego domaga się uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania powiązać należy z koniecznością ponownej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności osobowych źródeł dowodowych, a w konsekwencji krytyczną oceną uniewinnienia oskarżonego. Sąd odwoławczy przedstawiając powody uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji stwierdził, że przeprowadzona przez ten Sąd ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie spełniała wymogów określonych w art. 7 k.p.k. W tym kontekście wskazał na braki postępowania dowodowego oraz nienależytą ocenę zeznań części świadków. Skoro zatem ocena tych, istotnych dla rozstrzygnięcia dowodów, budziła zasadnicze wątpliwości Sądu odwoławczego, to konieczna była ponowna – kompleksowa i zgodna z regułami określonymi w art. 7 k.p.k. – ich ocena, możliwa do zrealizowania wyłącznie w ponowionym postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Prawidłowa ocena tych źródeł dowodowych może bowiem doprowadzić do skazania oskarżonego za zarzucany mu czyn, co w świetle art. 454 § 1 k.p.k. nie było dopuszczalne w postępowaniu odwoławczym, gdyż zgodnie z tym przepisem sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie.

W tym kontekście wskazać należy, że Sąd Okręgowy wyraźnie podkreślił, iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że zachowanie oskarżonego mogło wyczerpać co najmniej znamiona wykroczenia stypizowanego w art. 87 § 1 k.w., co skutkować powinno wydaniem prawidłowego rozstrzygnięcia. Sąd odwoławczy podniósł, że w sprawie niniejszej doszło do niezrozumiałego pominięcia szeregu okoliczności uzasadniających popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Uzasadnienie wyroku Sądu drugiej instancji przekonuje, że braki postępowania pierwszoinstancyjnego stały na przeszkodzie zaakceptowaniu wydanego wyroku uniewinniającego W. M. od zarzucanego mu czynu, co z uwagi

na jasną dyspozycję art. 454 k.p.k. (reguły *ne peius*), nie pozwalało Sądowi *ad quem* na wydanie innego niż kasatoryjny wyroku.

Skarga obrońcy oskarżonego pomija wskazane kwestie, koncentrując się na polemice z oceną osobowych źródeł dowodowych dokonaną przez Sąd odwoławczy, skutecznie nie podważa tych ustaleń, które legły u podstaw wydania wyroku. Stąd też skarga nadzwyczajna nie mogła być uznana za zasadną, tym samym skuteczną w zakresie zawartym w jej *petitum*.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie. O kosztach sądowych postępowania skargowego rozstrzygnięto na podstawie art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 1 k.p.k.